

หัวใจสำคัญของ

BBS
Behavior Based
Safety

ทำทีละประเด็น

ทำทีละเรื่อง เช่น เรื่องหมวกกันน็อก
ต้องทำจนเป็นนิสัย และสร้างวัฒนธรรม
การสวมหมวกฯ ก่อนจึงทำเรื่องอื่นต่อไป

ทำเหมือน ๆ กัน

หากจะใช้ BBS จะต้องใช้วิธีการเดียวกันนี้
ทั้งหน่วยงานและทีมที่ร่วมปฏิบัติงานด้วยกัน
(ตำรวจ-ปกครอง-อสม.)

สร้างแนวร่วม

ชวนให้คนที่ถูกเตือนร่วมเป็นพวก เช่น
บอกว่า "...เตี๊ยะ ถ้าเจอเพื่อนที่ไม่ใส่หมวกกันน็อก
เตี๊ยะเตือนเขาด้วยนะ...."

สื่อสารชัด ๆ

การสื่อสารที่เกิดขึ้น จะต้องทำให้เห็นชัด ๆ
ว่าเราแคร่เขา เป็นห่วงเป็นใยเขา
จึงได้ تذักเตือนให้สวมหมวกฯ

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.) มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย (มนป.)
ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพได้สนับสนุนการดำเนินโครงการ
ขยายเครือข่ายพัฒนาวิทยากรส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยด้วยทักษะการบังคับเชิงบวก
(Behavior Based Safety: BBS) ในพื้นที่ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และอำเภอสาร์ภ
จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงผลของโครงการ "เตือนเพราะห่วง หมวก 100%" จังหวัดภูเก็ต

โดยดำเนินการอบรมพัฒนาเครือข่ายวิทยากรส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย
ด้วยทักษะเชิงบวกในพื้นที่เสี่ยง การตั้งด่านในชุมชนและการส่งเสริมการบังคับ
ใช้กฎหมาย เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมประชาชนการสวมหมวกนิรภัย
เมื่อขับขี้อักรยานยนต์และลดการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บศีรษะ
ในกลุ่มผู้ขับขี้อักรยานยนต์

พื้นที่ดำเนินการ	อัตราการสวมหมวกนิรภัย	
	ก่อนดำเนินการ (%)	หลังดำเนินการ (%)
อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	32	54.71
อำเภอสาร์ภ จังหวัดเชียงใหม่	49	80.08
จังหวัดภูเก็ต	40.8	49.9

*ข้อมูลอัตราการสวมหมวกนิรภัยจากการตั้งด่านชุมชนในพื้นที่เสี่ยงของ 3 จังหวัด

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย

www.roadsafetythai.org

Behavior Based Safety: BBS

ทักษะการบังคับเชิงบวก

Behavior Based Safety: BBS หรือ ทักษะการบังคับเชิงบวก
เป็นแนวคิดเรื่องการทำจัดพฤติกรรมความเสี่ยงเชิงบวก โดย
อาจารย์ระ ชื่อสุวรรณ เป็นแนวทางการดำเนินงานในลักษณะ
ของการแก้ไขพฤติกรรมของคนที่เป็นฐานของการเกิดอุบัติเหตุ
ซึ่งพบเจอได้บ่อยและแก้ไขได้โดยไม่ต้องรอ โดยมองการแก้ไข
พฤติกรรมเหล่านั้นจะต้องเปลี่ยนจากการสร้างจิตสำนึก หรือ
ความตระหนักด้วยตนเอง จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างถาวร
BBS จึงเป็นการบังคับเชิงบวกเพื่อสร้างนิสัยปลอดภัยจนกลายเป็น
วัฒนธรรมปลอดภัย

(ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน,
บทเรียนการส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายหมวกนิรภัย 100%)

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.)
มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย
www.roadsafetythai.org

BBS

จะต้องเริ่มทำอะไร

ปรับมุมมอง

ให้มองโลกในเชิงบวก ไม่มองผู้กระทำผิดในเชิงลบ หรือมองเห็นความผิดของเขาก่อน แต่ให้มองว่าเขาอาจมีความจำเป็นอะไรบางอย่าง ที่ทำผิด เช่น ไม่สวมหมวกกันน็อก

ปรับวิธีคิด

ปรับจากเดิมที่คุ้นชินกับการจับกุมผู้กระทำผิด ลงโทษ ปรับให้ยืดหยุ่น ให้เปลี่ยนเป็นการมุ่งเป้าหมาย ไปที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ปรับการสื่อสาร

การสื่อสารที่เกิดขึ้นกับผู้กระทำผิด จะต้องใช้การสื่อสารเชิงบวก ที่แสดงถึงความห่วงใย ในการตักเตือนของผู้ส่งสาร หลีกเลี่ยงการตำหนิ

ไม่สวมหมวก
"จับ-ปรับ"

ตามกฎหมาย
บังคับเชิงลบ

พูด เตือน
ด้วยความ
"ห่วงใย"

บังคับเชิงบวก

ได้ผลรวดเร็ว
(มีแรงต้าน)

โกรธ!! / รังแกประชาชน
อัดคลิปด่า / โพสต์ Social

ได้ผลระยะยาว
(หากทำต่อเนื่อง)

ดูเป็นมิตร / เต็มใจทำ
ทำงานชิ้น / เป็นนิสัย

วิธีการสื่อสารตามแนวทาง

BBS"

1

สร้างความคุ้นเคย หรือถ้าเป็นคนรู้จักกันจะยิ่งได้ผล ถ้าไม่รู้จักต้องถาม **เรียกชื่อ** ชี้แจงให้ "ผู้กระทำผิด" ทราบและเข้าใจว่า ทำไมต้องชวนคุย

2

แสดงความหวังดี **ห่วงใย** อย่างจริงใจ บอกเล่ากับ "ผู้กระทำผิด" ว่าเกิดอะไรขึ้น เพื่อให้เขามองเห็นเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ พร้อมถามว่า "เพราะอะไรจึงไม่ใส่"

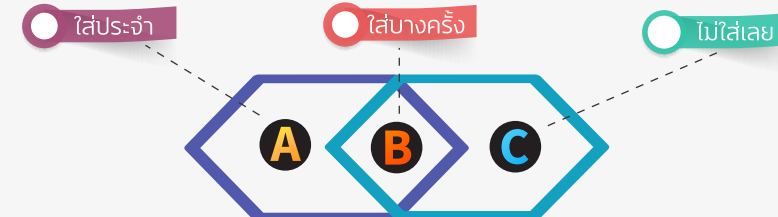
3

อย่าสื่อสารนานและมากเกินไป ตักเตือนพร้อมบอกถึง ความ**ห่วงใย**ที่มีให้ ผู้กระทำผิดรับรู้ ว่า ตักเตือนเพราะเป็นห่วง

4

ในช่วงแรก อย่าเพิ่งคาดหวังว่า ผู้กระทำ จะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในทันทีทันใด **ค่อยเป็นค่อยไป** ทำซ้ำ ๆ ให้ต่อเนื่อง

คนใช้รถใช้ถนนมีพฤติกรรมความปลอดภัยไม่เหมือนกันทั้งหมด ยกตัวอย่างเช่น เรื่อง หมวกกันน็อก

คนมักทำตามคน "**ส่วนใหญ่**" ดังนั้นมุ่งเน้นทำงานกับ "**คนกลุ่มใหญ่**" (ใส่ประจำ/ใส่บางครั้ง) เพื่อไปเปลี่ยนแปลง >> คนที่ไม่ใส่

ชื่นชม
ชวน/เตือน
ให้คนอื่นทำตาม
ทำเป็นตัวอย่าง

ตัวอย่างการบังคับเชิงบวก

สวัสดีครับ
น้องชื่ออะไรครับ?

ชื่อเต้ครับ

ทำไมต้องเต้ไม่สวมหมวกกันน็อก
และใส่หน้ากากครับลูก...

"เต้รู้ครับว่า...จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง
ถ้าเต้ไม่สวมแล้วรถล้ม..."

"....อาจหัวแตก..."

"นั่นแหละครับ"

สัญญาครับเต้ได้ครับว่า...ครั้งหน้าต้องสวมหมวกกันน็อก
และใส่หน้ากากด้วยนะครับ.... นี่เป็นห่วง"

"....ครับ...ขอบคุณครับ..."

